

Tysklands Optagelse i Folkeforbundet —, at det eneste, der kunde bebrejdes Frankrig i August 1914, var, at det havde været alt for optaget af Fredens Sysler og troet alt for meget paa Freden i Europa, det var det eneste, der politisk kunde bebrejdes Frankrig. Men hvad svarede i 1914 Viviani? Han svarede, at han vilde handle saaledes, som Frankrigs Interesser bød det, og saa fik han Krigserklæringen fra Tyskland, den bekendte Krigserklæring, hvori der tales om, at franske Flyvere havde været inde over Nürnberg og kastet Bomber, en Krigserklæring, som von Schöen var bedrøvet og beskæmmet over at skulle aflevere. Hvorledes vilde det ærede Medlem Hr. P. Munch stille sig i en lignende Situation? Lad os tænke os, at i Fremtiden England holdt sig neutralt i en kontinental Krig, og vi kan vist være temmelig sikre paa, at kommer Tyskland i Krig i en overskuelig Fremtid, har vi med det samme en Koalitionskrig, saa har vi med det samme en Brand over hele Europa. Lad os saa antage, at Tyskland siger til Danmark: Vil du være neutral, saa skal vi ikke gøre dig noget, men til Sikkerhed for, at du vil være neutral, maa du stille Nordslesvig i Pant til os eller Nordslesvig indtil Tredje-Linien. Hvorledes vilde det ærede Medlem Hr. P. Munch da svare?

Og vi kunde tænke os et andet Tilfælde. Efter Versailles-Traktatens Artikel 193 har Tyskland forpligtet sig til ikke alene at fjerne Minerne, som det havde udlagt i Nordsøen, men endvidere til i Overensstemmelse med Bestemmelser, som senere vil blive taget af de allierede Hovedmagter, at fjerne Miner i bestemte af disse allierede Hovedmagter' opgivne Zoner i Østersøen og holde disse Zoner fri for Miner. Lad os nu tænke os, at der under en urolig Situation af de allierede Hovedmagter blev udstedt en Erklæring til Tyskland om, at i de og de Zoner i Østersøen maatte Tyskland ikke udlægge Miner, dèr skulde det holde Østersøen fri for Miner, men at Tyskland i sin haarde Nød mente, at det var nødsaget til i disse Zoner at udlægge Miner, og at det saa sagde til Danmark: Hvis du ikke udlægger Miner dèr, saa gør vi det. Vilde saa det ærede Medlem ogsaa efter en saadan Deklaration af de allierede Magter lægge Miner paa Tysklands Anmodning i Strid med den Deklaration, som Tyskland i Versailles-Traktaten havde lovet at rette sig efter fra de allierede Magters Side?

Det ærede Medlem Hr. P. Munch vil sikkert give mig Ret i, at der kan komme udenrigspolitiske Komplikationer, hvor hans

Neutralitetsdoktriner falder sammen som Korthuse, fordi de simpelthen ikke kan staa for den jernhaarde Virkeligheds Krav, men hvor man, som den franske Statsminister sagde, udelukkende maa handle efter opportunistiske Hensyn, efter hvad Landets Interesser kræver, og ikke efter et forud fastslaaet formelt juridisk Neutralitetsbegreb. Det forekommer mig, at vi saa meget bedre kan slaa ind paa en positiv Politik, som Folkeforbundspagtens Kuld-kastelse af det gængse Neutralitetsbegreb gør en saadan Politik til det eneste frugtbare og naturlige. Vi kan jo da ikke basere vor fremtidige Udenrigspolitik paa Folkeforbundspagtens Artikel 15, hvorefter et Medlem af Folkeforbundet i ganske enkelte Tilfælde kan holde sig neutralt, i den hidtil gængse Forstand i det mindste, nemlig i det Tilfælde, at Folkeforbundsraadet ikke kan blive enigt om, hvorledes Striden mellem to Magter skal løses; hvor der ikke er Enstemmighed i Raadet for en bestemt Løsnings Anbefaling til de paagældende, dèr er de frit stillede, og da kan andre Magter, da det er en lovlig Krig og ikke en Folkeforbundskrig, holde sig neutrale. Men at basere et Folkeforbundsmedlems hele Udenrigspolitik paa denne Eventualitet i Folkeforbundspagtens Artikel 15 er dog et fuldkommen goldt Grundlag at ville bygge vor udenrigspolitiske Fremtid paa, saa meget mere som dette Tilfælde efter al Sandsynlighed kun vil indtræffe, netop hvor saa uhyre store politiske Interesser er *en jeu*, at de smaa Lande vil blive nødsaget til trods deres formelle Ret til at være neutrale at tage Parti til den ene eller til den anden Side. Jeg tror derfor, at en saadan Politik lader sig ikke oprettholde og vil ikke blive frugtbringende. Men det, det gælder om, er at blive klar paa, hvad det i Virkeligheden er, man vil, og her forekommer det mig, at Venstres Militærforslag giver grumme lidt Oplysning.

I 1876 skrev Hørup en Artikel, der hed „Danmark i Nutidens Strøm“, og dèr siger han følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil oplæse: „Et Folk, der ikke ved, hvad det skal gøre, kan ikke vente bedre end at faa Ordren fra andre; har det ikke selv Villie til at raade for sin egen Skæbne, skal det ikke haabe billigere Kaar, end at en fremmed Villie tager den Plads i dets Sager, som det ikke selv kan magte. Men maaske mener man, at vor Kurs er saa simpel og lige, at der ikke behøves bedre Søfolk end Rosenørn-Lehnerne og Quaaderne. Det er ikke saa